

Pismo hrvatskih biskupa vjernicima o porukama papinog pohoda

Dragi vjernici, braćo i sestre!

Mjesec dana nakon velikog Euharistijskog slavlja, što smo ga u tako velikom broju, uz toliko vjere i pobožnosti proslavili sa Svetim Ocem Papom Ivanom Pavlom II. u Zagrebu, upravljamo vam ovo pismo.

Hrvatska biskupska konferencija je na svom redovitom zasjedanju od 11. do 14. listopada, kao prvu točku dnevnog reda razmatrala pohod Svetog Oca našoj Domovini i sadržaj poruke koju nam je on uputio. Mi biskupi, međusobno smo iznijeli iskustva o tome kako je doživljen i proslavljen naš susret sa Svetim Ocem; na kakav je odjek taj znameniti događaj naišao u Domovini i u svijetu; te što nam treba činiti da bi pohod Sv. Oca, a posebno njegove pouke i poruke, urodile trajnim plodovima kršćanskog života u našem narodu.

Željeli bismo u prvom redu da se Papin dan ove godine u našim župama proslavi što svečanije. Iz razloga što šesnaesta obljetnica izbora Sv. Oca – 16. listopada – ove godine pada u nedjelju, u nekim našim biskupijama određeno je da se Papin dan slavi upravo te nedjelje.

U drugim će se biskupijama Papin dan proslaviti kao što je uobičajeno, u posljednju nedjelju mjeseca, tj. 30 listopada. Podsjećamo svećenike na upute koje za tu prigodu donosi Direktorij za 1994. godinu.

1. Boravak Sv. Oca u Zagrebu – posebno kada se uzme u obzir napor koji mu je za to bio potreban u okolnostima oporavka – izražava duboku povezanost naše Crkve i nasljednika sv. Petra. U stradanjima koja su nas pogodila i koja nas još uvijek tište, žrtva njegova napora, molitva za mir i riječi ohrabrenja za sve koji se trude oko pravedna mira u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, imaju veliko značenje i poticajnu snagu. Članovi smo Crkve kojoj je Isus-Petra i njegove nasljednike, postavio na čelo da budu učitelji kršćanskog života, da predsjedaju u ljubavi. Mi stoga poruku Sv. Oca primamo s vjerničkim poštovanjem i poslušnošću. To se uostalom pokazalo i za vrijeme samih govora Sv. Oca. Odobravanje i prihvaćanje bilo je iskazano i pažljivim slušanjem i spontanim pljeskom, čak i na mjestima koja se na prvi pogled mogu činiti teža za čisto svjetovnu logiku. Posebno oni koji su najviše stradali, deseci tisuća naših prognanika kako iz Hrvatske tako i iz Bosne i Hercegovine okupljenih na Hipodromu, izrazili su volju da mirno i slobodno počnu živjeti na svome, obnavljati život te “izgrađivati pravedno društvo čiji će članovi biti složni i solidarni”, kako reče Sv. Otac. Svaka je želja da se druge silom protjera s njihovih vjekovnih ognjišta posve isključena jer smo svjesni da se pravda ne uspostavlja nepravdom.

2. Naši svećenici, redovnici i redovnice kao i pripravnici za svećenički i redovnički život, primili su i prihvatili poruku koja ih učvršćuje u vjernosti Božjem pozivu. Oni su, kao “izabrani dio Božjeg naroda koji je u Hrvatskoj”, primili i posebnu zadaću upravo za naše vrijeme i za

naše područje: "Pomiriti ljude s Bogom i čovjeka s čovjekom." Sveti Otac nam je osobito stavio na srce tešku ali neizbježnu zadaću da budemo "apostoli i svjedoci oprosta i pomirenja", da bi naš narod smogao snage "da oprost i, kad je potrebno, da traži oprost". U toj perspektivi spomenuo je Sv. Otac i "ekumenski dijalog" koji je "bez obzira na sadašnje teške prilike" toliko na srcu i svećenicima i njihovim pastirima. Važna pouka Sv. Oca izražena nam je i ovim riječima: "Nova vremena traže i prikladne metode evangelizacije. Uspostava demokratskog sustava u Hrvatskoj otvorila je nove mogućnosti pastoralnog djelovanja na području školstva, sredstava društvenog priopćivanja, dušobrižništva vojnika, bolesnika i zatvorenika. Potrebno je iskoristiti te mogućnosti i dati dokaz kreativnosti, u punom skladu s biskupima i svim članovima prezbiterija svoje kao i ostalih biskupija. "Uostalom, čitavu poruku koja nam je upućena u zagrebačkoj katedrali pažljivo ćemo čitati, o njoj razmišljati da bismo je cjelovito prihvatili i proveli u djelo.

3. Poruka Svetog Oca koju nam je upravio o obitelji treba nas posebno zahvatiti: "Međunarodna godina posvećena obitelji poziva nas da upravo obitelji posvetimo posebnu pažnju. Nužno je da obitelji postanu istinske "škole ljubavi"; obitelji duboko ujedinjene i otvorene cijelom društvu; obitelji u kojima je ljudski život prihvaćen sa svetim poštivanjem od trenutka začeca i gdje se odgaja za ljubav prema svakom ljudskom biću, bez podjele na prijatelje i neprijatelje." S posebnom smo pažnjom pratili i riječi Predsjednika Republike kada je Svetom Ocu izjavio da "ova hrvatska vlast poklanja punu pozornost Vašem učenju o važnosti obitelji, o pravu na život i o odgoju za odgovorno roditeljstvo". Ta nas suglasnost ohrabruje da s pouzdanjem potičemo i očekujemo obnovljeno i poboljšano zakonodavstvo o braku i obitelji u Hrvatskoj. U tom duhu pozdravljamo kao pozitivan korak i ohrabrenje odluku Hrvatskog sabora o osnivanju Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Bračni život, utemeljen sakramentom ženidbe, treba ponovno steći poštovanje i povratak svih prava na građanskom području. Isto tako ne treba oklijevati s ukidanjem zakona koji tako široko otvara vrata "prekidu trudnoće", a koji je na snazi u Hrvatskoj od svibnja 1978. g. i na koji se mnogi još uvijek pozivaju, ne uvažavajući ono apostolsko pravilo: "Trebalo se većma pokoravati Bogu nego ljudima" (Dj 5,29). Ovom prilikom željeli bismo ohrabriti i djelatnike u sredstvima društvenog priopćavanja. Opravdano je očekivati i više znanja i više razumijevanja za crkveni nauk o bračnom i obiteljskom životu, posebno kad se obraćaju narodu koji je više od tri četvrtine katolički. Obazrivost prema katoličkom uvjerenju i savjesti bit će najbolji kriterij kod izbora programa i ideja. Pojava stranih i crkvenom shvaćanju suprotstavljenih učenja nije dobar znak samostalnosti i odgovornosti pred vlastitim narodom.

4. Sv. Otac posebno se obratio našoj mladeži. Dragi mladi kršćani, sjećajte se snažnih riječi Sv. Oca koji vam je poručio: "Krist vas poziva da ga sretnete i da ga upoznate, da biste, nakon što uspostavite s njime prisno prijateljstvo, uzmogli navijestiti svima čudesna djela njegove ljubavi." Ponavljamo vam i riječi Sv. Oca: "Kad čovjek odbacuje ili zapostavlja Boga, skoro se neizbježno počinje klanjati ispraznim idolima, a samo je Bog siguran temelj života i nepovredivog dostojanstva svakog čovjeka". Sv. Otac vas je pozvao da budete "radosni svjedoci novih vremena i pravi graditelji mira".

Znamo da mladićima i djevojkama u našim prilikama nije uvijek lako pronaći ispravan put kroz ova previranja i stradanja. Trpi i njihovo redovito školovanje i odgoj koji oplemenjuje srce. Obitelj, škola, javni život, pa i Crkva ne uspijevaju uvijek stvoriti pravo ozračje za razvitak te tjelesno i duhovno sazrijevanje mladog naraštaja. Govor Sv. Oca mladima, premda nije obuhvatio sva područja života, upozorio je sve nas, i mlade i odrasle, na velike dužnosti i odgovornosti za sadašnjost i budućnost.

5. Govori Sv. Oca – uzeti svi zajedno – vrelo su nadahnuća i putokaz našoj Crkvi i svemu narodu. Treba ih ponovno i ponovno čitati, nad njima razmišljati, izvlačiti zaključke i stvarati odluke za osobni i društveni život. Neka se ovi dragocjeni dokumenti vjere i kršćanskog morala što više prošire u našem narodu. Ljude obdarene pronicljivošću i znanjem pozivamo da raščlanjuju i produbljuju misao Sv. Oca, da bi se otkrilo i usvojilo i ono što je možda kod prvog slušanja ili čitanja ostalo skriveno. Već su učinjeni prvi koraci u tom smjeru. Trebat će ustrajati i učiniti još više da se bogatstvo poruke ukorijeni u naše misli i pretvori u djelo.

Sve ove naše preporuke neka prati molitva i obnova srca. Neka nam učiteljicom bude Presveta Djevica koja je događaje i riječi spasenja pohranjivala i prebiralala u svom srcu (v. Lk 2, 19;51) i tako ih usvajala svim svojim bićem. Neka nas u ovom važnom nastojanju sve prati Božji blagoslov.

Zagreb, 11. listopada 1994.

Vaši biskupi